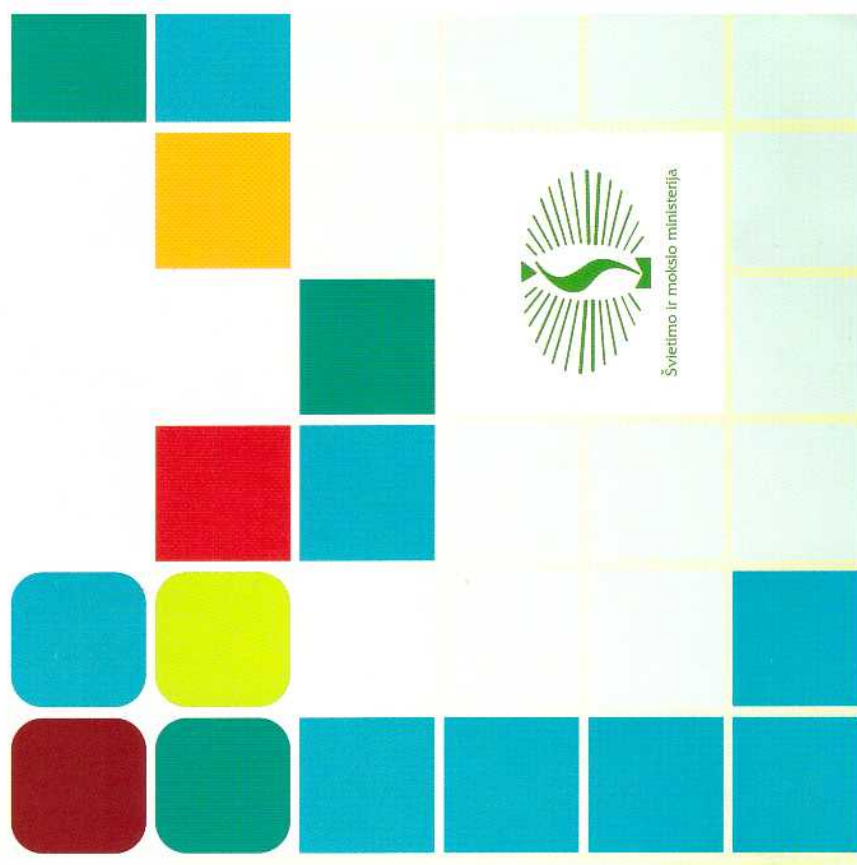

Pamokų organizavimas

Ko ir kaip mokoma?

Kas sprendžia, ko ir kaip mokyti / mokytis?

Švietimo ir mokslo ministerija – tvirtina ugdymo turinį reglamentuojančius dokumentus:

Bendrašias ugdymo programas. Jos nustato ugdymo tikslus, procesą, laukiamus ugdymo pasiekimus, taip pat – kokių dalykų turi būti mokoma.

Mokyklos ir mokytojai, vadovaudamiesi Bendrosiomis ugdymo programomis, dalykų ugdymo turinį pritaiko atskirioms klasėms ir konkrečioms mokiniams.

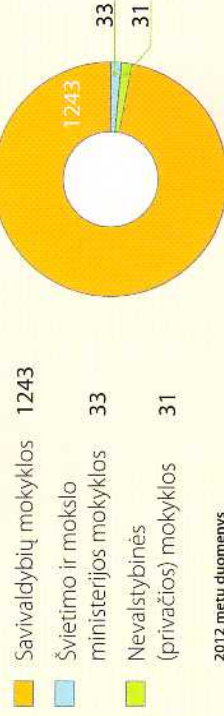
Bendruosius ugdymo planus. Juose nurodoma, kiek valandų skiriama konkretaus dalyko programoje numatytiems pasiekimams pasiekti, kada skirti mokiniams atostogas, aprašomos bendros gairės, kaip gali būti organizuojamas ugdymas. Mokykla, vadovaudamasi Bendrosiomis ugdymo programomis ir Bendraisiais ugdymo planais, metams ar dvejiems pasirengia konkretų mokyklos ugdymo planą.

Tai pagrindiniai dokumentai, kuriais vadovaujantis mokyklose organizuojamas ugdymas.

Mokyklos savininkas – organizuoja ir palaiko mokyklos veiklą:

- ✓ analizuoja vietos bendruomenės švietimo poreikius;
- ✓ užtikrina programų pasiūlą;
- ✓ vertina švietimo būklę;
- ✓ organizuoja pagalbą mokiniams, mokytojams ir mokyklai;
- ✓ inicijuoja mokytojų kvalifikacijos tobulinimą.

Daugumos Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų steigėjos ir savininkės yra savivaldybės

2012 metų duomenys

Mokykla – konkretina ir individualizuoja ugdymo turinį mokykloje:

- ✓ kelia ugdymo tikslus;
- ✓ rengia mokyklos ugdymo planą;
- ✓ organizuoja ugdymo procesą;
- ✓ vertina ugdymo kokybę;
- ✓ kuria ir palaiko ugdymo aplinką.

Per mokslo metus nuo 30 iki 60 pamokų (iki 10 mokymosi dienų) būtina skirti kultūrinei, meninei, pažintinei, etnokultūrinei, kūrybinei, sportinei, praktinei, socialinei, prevencinei ir kitokiai veiklai. Tokia veikla organizuojama mokyklos pasirinktu laiku ir būdais.

Mokytojas – konkretina ir individualizuoja ugdymo turinį klasėje:

- ✓ atrenka, pritaiko, integruoja, diferencijuoja ugdymo turinį;
- ✓ individualizuoja ugdymą, parinkdamas turinį ir metodus;
- ✓ kuria pasirenkamųjų dalykų programas;
- ✓ vertina mokinių mokymąsi ir savo darbą;
- ✓ informuoja apie mokymosi rezultatus.

Mokinys – aktyviai mokosi:

- ✓ dalyvauja planuojant ir vertinant mokymąsi.

Dalykų mokytojams patariama susipažinti ne tik su savo dalyko, kurio moko, bet ir su kitų ugdymo srities dalykų programomis, susitarti dėl atskirų temų ar ugdymo proceso integravimo, t. y. sujungti kelis dalykus į vieną pamoką. Integruotas mokymas padeda mokymąsi priartinti prie gyvenimo, pritaikyti užduotis pagal mokinių gebėjimus, išvengti pasikartojimo, didelių mokymosi krūvių.

Mokinio tėvai – padeda vaikui:

- ✓ dalyvauja priimant sprendimus dėl mokyklos veiklos;
- ✓ teikia siūlymus mokytojams, mokyklos vadovams;
- ✓ dalyvauja sudarant individualų savo vaiko ugdymo planą;
- ✓ kartu su klasei vadovaujantiu mokytoju aptaria mokinio pažangą, mokymosi pasiekimus, numato, kaip juos gerinti;
- ✓ jei pageidauja, gali peržiūrėti savo vaiko atliktus kontrolinius ir kitus darbus, gautus įvertinimus, juos palyginti su numatytais vertinimo kriterijais;
- ✓ gauna informaciją apie vaiko mokymąsi.

Savarankiškai mokykla gali nusistatyti:

- * Pasirenkamuosius dalykus ir jų modulius. Pavyzdžiui, mokykla, atsižvelgdama į mokinių poreikius, siūlo rinktis psichologijos, teisės pagrindų, šokio, antikos kultūros ar kitokias pasirenkamąsias pamokas.
- * Kokias užsienio kalbas pasiūlyti mokytis mokiniams.
- * Susitarti, kaip bus vertinami mokinių pasiekimai, pavyzdžiui, dorinio ugdymo, pilietinio ugdymo pagrindų ir kitų dalykų – gali būti vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“ ar balais.
- * Perskirstyti pamokas: mažinti arba didinti vienam ar kitam dalykui skiriamų valandų skaičių. Mokykla, kurioje ugdoma pagal pagrindinio ugdymo programą, gali perskirstyti 10 proc. Bendruosiuose ugdymo planuose pamokoms skirtu valandų skaičiaus, pagal vidurinio ugdymo programą – 15 proc.
- * Intensityinti vieno ar kito dalyko, pavyzdžiui, muzikos, mokymą, mokyti moduliais.
- * Kokias prevencines ir kitokias programas integruoti į ugdymą.
- * Siūlyti neformaliojo švietimo užsiėmimus ir formas.
- * Skirstyti mokinius į grupes per dorinio ugdymo, informacinių technologijų, užsienio kalbos ir kitų dalykų pamokas.

Šiuolaikinėje mokykloje į ugdymo procesą žvelgiama kūrybiškai, mokytojas yra laisvas pasirinkti mokymo priemones, jis gali remtis vieno ar kito autoriaus vadovėliais ir jų komplementais, tik vadovėlio dalimis arba apskritai juo nesinaudoti.

Ugdymo proceso organizavimo trukmė

2012–2013 mokslo metai

Klasės	5	6	7	8	9 (gimnazijų I)	10 (gimnazijų II)	11 (gimnazijų III)
Ugdymo proceso pradžia	09-01						
Trimestrų trukmė	1-asis 09-01–11-30 2-asis 12-03–02-28 3-iasis 03-01–06-07 (6, 10, gimnazijų I, II klasei) ir 05-31 (5 klasei)						
Rudens atostogos	10-29–11-02						
Žiemos (Kalėdų) atostogos	12-27–01-04						
Žiemos atostogos	02-18–02-19						
Pavasario (Velykų) atostogos	03-25–03-29						
Ugdymo proceso pabaiga	05-31	06-07					
Ugdymo proceso trukmė savaitėmis	32	35					
Vasaros atostogos	06-03–08-30	06-10–08-30					

Parengta pagal 2011–2013 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendruosius ugdymo planus, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrąsias programas, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratą.

2011–2013 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrieji ugdymo planai skelbiami Švietimo ir mokslo ministerijos interneto svetainės www.smm.lt skyriaus „Ugdymas“ poskyryje „Bendrasis ugdymas“:

<http://www.smm.lt/ugdymas/bendrasis/index.htm>

Išleido Švietimo ir mokslo ministerijos Švietimo aprūpinimo centras, Geležinio Vilko g. 12, Vilnius

Maketavo ir spausdino UAB „Draugų studija“, R. Jankausko g. 6, Vilnius

Kiek gali būti skiriama kontrolinių darbų per dieną?

Vienas kontrolinis darbas. Kiek skiriama kontrolinių darbų, stebi mokyklos vadovas arba jo paskirtas kitas mokyklos darbuotojas. Kad bus rašomas kontrolinis darbas, mokinius būtina informuoti prieš savaitę. Skirti kontrolinį darbą po atostogų ar švenčių nerekomenduojama.

Kas yra individualus ugdymo planas ir kam jis sudaromas?

Individualų ugdymo planą mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, gali pasiūlyti ir sudaryti mokytojas (klasės auklėtojas). Planas gali būti sudaromas mokiniui:

- ✓ kuriam sunkiau sekasi mokytis;
- ✓ kuris mokosi itin gerai;
- ✓ kuris siekia pagerinti kurio nors dalyko pasiekimus.

Individualus ugdymo planas gali būti įvairių formų – dienoraščiai, žodiniai susitarimai, ir sudaromas bet kuriam laikotarpiui. Vėliau, kai mokinio pasiekimai pasikeičia, ugdymo plano gali būti atsisakoma. Individualus ugdymo planas sudaromas kiekvienam, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą.

Ar mokinys, nedalyvavęs Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime (PUPP), įgis pagrindinį išsilavinimą?

Pagrindinio ugdymo programos baigiamosios (10, gimnazijų II) klasės mokinys pagrindinį išsilavinimą įgis, jei bus baigęs pagrindinio ugdymo programą, t. y. turės patenkinamus dalykų metinius įvertinimus ir bus patikrinti jo lietuvių kalbos (gimtosios) ar lietuvių kalbos (valstybinės) ir matematikos mokymosi pasiekimai. Išskyrus išimtis, kai švietimo ir mokslo ministro nustatytais atvejais mokinys yra atleidžiamas nuo mokymosi pasiekimų patikrinimo.

Mokinio pagrindinio ugdymo mokymosi pasiekimai laikomi patikrintais, jei jie įvertinti nuo 1 iki 10 balų.

Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimas organizuojamas ugdymo proceso metu ir mokiniui privalu dalyvauti pasiekimų patikrinime. Jei į bent vieno dalyko pasiekimų patikrinimą mokinys neatvyks, pagrindinio išsilavinimo jis neįgis, nors ir bus pasiekęs patenkinamą pasiekimų lygį mokydamasis pagal visų privalomų dalykų programas.

Mokinys, neatvykęs į dalyko pasiekimų patikrinimą, pasiekimus galės pasitikrinti tik kitais metais, išskyrus atvejus, jei jis yra atleistas dėl pateisinamos priežasties.

Mokiniai, dėl pateisinamos priežasties nedalyvavę pasiekimų patikrinime ir įregistruoti duomenų perdavimo sistemoje KELTAS, gali dalyvauti pakartotinai organizuojamame pasiekimų patikrinime.

Pasiekimų patikrinimo datą nustato ir skelbia Nacionalinis egzaminų centras (www.egzaminai.lt).